

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 423 R כס"ד ערש"ק פר' וארא (פסחים) כ"ד טבת תשע"ב

פנינים יקרים

והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים וגו' (י' ו') הנאולה הראשונה היא מה שממאסים את הגלות, וכל זמן שסובלים הגלות אי אפשר לגאולה שכתוב - והוצאתי אתכם מתחת סבלות - פירושו אוציא מכם את הרצון לסבול את מצרים ואמאם בעיניכם את הגלות שלא תוכלו עוד לסבול אותה. (ע"פ שפת אמת)

והייתי לכם לאלקים וידעתם כי אני ה' אלוקים (י' ו') פתח בשם אלקים מדת הדין וסיים בשם הוי' מדת הרחמים, אפשר לומר שעצם המכות למצרים הוא ממדת הרחמים לבני ישראל כדאיתא גנוף ורפוא. גנוף למצרים ורפוא לישראל שע"י העשר מכות נתגלה העשרה מאמרות וממנה עשרת הדברות. כך שמדת הדין ששרתה על מצרים נתהווה שלכל בני ישראל היה אור במושבותם.

וידעתם כי אני ה' אלקיכם וגו' (י' ד') אם היה אדם יודע באמת שהכל מהשי"ת לא היו מסתירים לו כלל - וכל ההסתר כדי שלא ידמה שממנו הוא.

ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה (י' ט') אף שע"י חוש השמיעה אינו שומע את הכרוז הרי זה בפועל ועושה רושם. כמו שאיתא בשם הבעש"ט שמהכרוז היוצאת מהר חורב ומכרות איי להם לבריות מעלבונה של תורה נזקף האדם ובא להרהורי תשובה דאל"כ למה מכריוזים וכמו דאיתא שבאמירת נעשה ונשמע נתבלבל הנעשה אבל הנשמע לא נתקלקל ומהנשמע מתהווה נעשה - וזה באמת קשה... (מכתבי החסידים)

ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה (י' ט') הסיבות שלא שומעים אל מורה דרך ה' - משה מקוצר רוח מזה שמקצר ברוחניות ומעבודה קשה מזה שלעבוד את ה' נהיה אצלו דבר קשה. (לקוטי אמרי חיים)

הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים (י' יב') פרש"י זה אחד מעשרה ק"ו שבתורה, עיין בשפתי חכמים ועוד שתמהו הרי בבני ישראל היתה סיבה מיוחדת שלא שמעו אליו מקוצר רוח ומעבודה קשה ואם כן מה מקום לק"ו, וכי פרעה גם לקה בקוצר רוח? אפשר לומר שמשה מגדל ענותנותו חשב שזה שנכנסו בני ישראל לקוצר רוח היה בגלל היות משה ערל שפתים ולא התאפשר לעורר את בני ישראל ולכן נשא ק"ו ומה בני ישראל שכל הבעיה היתה קוצר רוח לא מצא משה דברי נחום כי הוא ערל שפתיים על אכו"כ פרעה שאינו רואה כל ענין להוציא העם ממצרים...

ויצום (י' יג') מלשון צוותא שדיבק וחיבר את משה ואהרן עם ישראל כי בהתחברותם נגאלו ישראל. (היכל הברכה)

אלה משפחות הקרחי (י' כד') יש לתמוה מפני מה נתיחדו בני קרח שדייק בהם הכתוב אלה משפחות הקרחי מה שלא נעשה כן בשאר משפחות הלוי? ונראה לפרש שרצה הקב"ה להעיד על שנב מעלת בני קורח שעשו תשובה וזכו להיות מבני אדם שעומדין ברומו של עולם. סיום קריאת השם בתוספת ה-הא וה-יוד דומה ליוד וההא שמוסיפין בפרשת פנחס.

הם המדברים אל פרעה מלך מצרים (י' כז') ולמרות זאת נשארו משה ואהרן בענוותנותם... (באר מים חיים)

ואמרת אל אהרן קח את מטך וגו' (י' ט') יש לתמוה למה לא יעשה כן משה. דבשלמא בשלשת המכות נתנו חכמים מעם כדי שלא ללקות את המים ואת העפר שהגנו עליו אבל למה לא יכול משה להשליך את המטה ואפשר לומר מאחר ויש בהפיכת המטה לנחש רמז למשה שסיפר לשון הרע על ישראל כאמור ברש"י בפרשת שמות (י' ג') אינו מן הענין שמשה ישליך בעצמו מזכרת עון וד"ל.

את אשר התעללתי במצרים וגו' (י' ב') מה שהכביד השי"ת את ליבו של פרעה היה כעין עלילה שעשה ה' יתברך כדי להראות שאחר כל המאמץ שעשה פרעה לשעבד את ישראל עכ"ז סופו של דבר שיצאו ממצרים נשאר לנו מזה לדורות שאין שום מיצר לישראל שלא יגאלו ממנו. (מכתבי החסידים)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

423
1

שיחת הרא"ש ז"ע"א הלאה ל'נפולס ע"י א.א.א. אולבא שבי"ע על פסח תשל"ה

- ה -

הכרת האדם את יסודו הוא הציר המרכזי עליו סובבים כל עניני האדם. גם כאשר אדם נופל וחוטא, הרבש"ע אינו מביט על החטא גופו כמו שהוא מביט על האדם שאינו רוצה להודות בכישלון. כשדוד המלך נכשל במעשה בת שבע היה זה הרי פגם נורא, ועם כל זה מיד כאשר הודה "חטאתי לה'" נענה ע"י נתן הנביא "גם ה' העביר חטאתך לא תמות".

וכן כל הנסיונות שיש לאדם ענינם אחד - שבאמצעותו יכיר את ה' שמנהיג אותו בכל מעשיו. בשעה שאדם בא לידי נסיון, הקב"ה שולח לו אהבה טפלה או יראה טפלה שמעוררים אותו לחטוא, וכנגד זה הוא שולח לו מניעה, ע"י יראת העונש, או כל אופן אחר של מניעה שעוצר בעדו מלחטוא, ועל האדם להכיר שמניעה זו היא סיבה מאת ה' למנוע אותו מעבירה, ועי"ז יהפך את האהבה הטפילה לאהבת הבורא ואת היראה הטפילה ליראת הרוממות.

הרבש"ע מתגלה אל האדם באהבה הטפילה הזו, אולם אי אפשר להגיע להשגתו באמצעותה אלא ע"י יראת העונש, שמונעת אותו מלחטוא ומביאה אותו להפך את האהבה הטפילה לאהבת הבורא. אפילו דוד המלך שזיכך את עצמו לבחינת "ולבי חלל בקרבי" וסבר שיוכל לאהוב את הבורא ללא יראה, הראה לו הקב"ה ש"אל תאמין בעצמך עד יום מותך", ואי אפשר להגיע לאהבה ללא יראת העונש. כי כאשר אדם מונע את עצמו מלחטוא הוא בסכנה גדולה

שהיצה"ר לא יביא אותו לגאווה, לכן הוא צריך לחזור בחזרה לאהבה טפילה - "ירוק חוטר אאורא אעיקרא קאי", ואז הוא נזכר איך הוא נמנע ממנה ע"י יראת העונש, או בוש, או כל אופן שהרבש"ע שלח לו, את כל אחד הרבש"ע מנהיג באופן שיוכל להתחזק כפי המדריגה שלו. וכאשר המניעה הזו מביאה אותו להשיג את מציאות הבורא, האהבה הטפילה נהיית אהבה לאין סוף, ויראת העונש - יראת הרוממות מאין סוף, וכל אחד משיג את מציאות הבורא בבחינה שהרבש"ע נתן לו להשיג - הגדול לפי גדלו והקטן כפי קטנו, כפי העבדות שלו שהוא נכנע לפני הקדושה.

- ו -

זוהי התכלית שלנו, שנבין שהיסוד שלנו הוא "מה", תוהו ובוהו, ועי"ז נגיע להשיג את הבורא באמת. כשנכיר שהיסוד שלנו הוא תוהו ובוהו נכיר שבכל פעולה שאנו פועלים אנו בסכנה מאד גדולה, כי כאשר האדם פועל אז מתחילה הבחירה, ומצד היסוד שלנו אנו עלולים לכל רע. והסכנה גדולה עד מאד. כאשר ניתנה הבחירה לאדם הראשון והוא נכשל נהיה תוהו ובוהו בכל העולם עד היום, ואנו שרויים בגלויות קשים ומרים שאין להם קץ, שש מיליון יהודים נידונו להשמדה ומגופם עשו סבון. כל זה תוצאה של המעשים שלנו, שלא עמדנו בבחירה, גרמו את כל זה, כמו שאמרו אחי יוסף "אבל אשמים אנחנו". כי מהיכן יש לגויים הללו ימח שמם כל טוב ועשירות, רק מהחטאים שלנו ורק מהלשון הרע שלנו, מהשנאת חנם שלנו,

אולם זה שהולך לביהכנ"ס אחר שטבל במקוה ומתפלל בהתלהבות אש, ואפילו לא שומע מה שהוא מוציא מהפה. קצת הוא מפטפט וקצת מסתובב, פתאום היצה"ר הורה לו להתנוענע והוא מתחיל להתנוענע בהתלהבות ולא יודע בכלל מה הוא עושה. אח"כ הוא עוד מקבל גאווה מהתפילה הזו. אי אפשר להגיד ח"ו שזה לא שווה כלום כי אנו הרי מתפללים כך, אבל מתפילה כזו אי אפשר להשיג את מציאות ה'. את מציאות ה' אפשר להשיג רק בדרך של "זה לעומת זה", בכדי להגיע אל התכלית - להשיג את מציאות ה' - מוכרחים להמית את עצמו, להיות ריק מכל כמו שהמדבר הוא שממה, ולא לקבל לשה"ר על השני, עד שנגיע לאחדות האמיתית. וכמו בשדה שזורעים עץ ועובדים אותו עד שסוף סוף הוא נותן פרי, כך אנו נזרע שלא תהיה שנאת חנם מתי שאחד יוכיח את השני, ובסוף נגיע מזה להכיר את מציאות ה', ולעתיד לבוא לא נצטרך לקבל נהמא דכיסופא.

- ז -

העבודה הזו היא עבודה מאד קשה, זה ממש בחינה של מדבר שהיהודים הלכו בו ארבעים שנה בלי מים רק נחשים ועקרבים כדי להביא אותם להכרה שהרבש"ע הוא בכל מקום, ומלא כל הארץ כבודו. וזוהי התכלית של כל בריאת העולמות והאדם בכללם. המלאכים שואלים "איה מקום כבודו", הם רק שואלים ולא אומרים "מלא כל הארץ כבודו", בגלל שאת החיות שלהם הם שואבים מאיתנו, והם מחכים לתפילות של עם ישראל שאנו נאמר

מהפירוד שלנו שאיננו חיים באחדות. מה שכתוב "ועשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם" נשאר בסידור, אומרים את זה ויוצאים ידי חובה, ובזה הוא כבר "שינער איד" בעיני עצמו. אבל להגיע לאחדות אמיתית ושפלות אמיתית אי אפשר רק בדרך זו ש"מבשרי אחזה אלוקה", בלא זה אי אפשר להשיג כלום ואי אפשר להגיע לשום דבר.

לכן התחלת העבודה לרבש"ע היא שנתאחד באחדות אמיתית. כאשר מדברים עם חבר רעיון מסוים, במקום שיקלוט את המסר ויקח אותו לעצמו, הוא שומע שאמרו חסרון על השני. זה קורה בגלל שלא מבינים אחד את השני, ומחפשים רק לראות חסרונות. ידוע המאמר "כל הנגעים אדם רואה" בחוץ, "חוץ מנגעי עצמו" שאותם הוא לא רוצה לראות. מזה נובעים כל הגלויות שלנו. אבל אם נתאחד, נבין אחד את השני. ואפילו אם החבר עשה לך דבר לא טוב, צריך להבין שכמו שאתה לא יכול לעמוד נגד החסרונות שלך כך גם הוא לא יכול לעמוד בחסרונות שלו, ובמקום לכעוס עליו צריך להתקרב אליו, ולהידבר, לא מתוך שנאה ולא מתוך כעס. ואז נשיג את הבחינה של מדבר שממה, כי איך יכולת לעמוד כנגד האש שבווערת בי נגד החבר, התקרבותי אליו, ואני מדבר עמו בשקט, וכל אחד מסביר את עצמו. ואז "מבשרי - אחזה אלוקה", מהאש שבווערת בי הגעתי להשיג את מציאות ה' שנתן בי כח לעמוד כנגדה.

רק באופן כזה אפשר להשיג את מציאות ה'.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

423

דוד המלך היה במדבר, בזה הם לימדו את עצמם להמית עצמם כמדבר. גם רבי עקיבא שראה איך המים שחקו את האבן, הבין, שכאן הוא ימצא את תכלית העבודה, במדבר, כמו שהקב"ה הוליד את בני ישראל למדבר והם למדו מזה שצריך לעבוד בבחינת "מדבר" - להמית את עצמם כמו מדבר, להכיר את המדבר שלי ואת התווה ובוהו שלו. ואז, כאשר האדם מוצא את המדבר שלו, "מבשרי", מהשפלות שלי - "אחזה אלוקה".

אם יתבונן בעצמו מה מפעיל אותו שהוא נעמד להתפלל, אין זה אלא מפעולות רחמי ה' וחסדיו שנותן בו את הכוחות להתפלל, על דרך שנאמר "אל תעש תפילתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום". וכשהוא עומד בבית הכנסת לפני בעל הרחמים, חיל ורעדה יאחזו אותו שלא יפרד לרגע אחד מהקדושה. הוא לא מדבר באמצע התפילה, ואין לו מחשבות זרות, כי המחשבות זרות מתהפכות לאור אין סוף. המשך יבוא

"מלא כל הארץ כבודו", וכשאנו נגיע להכרה ש"מלא כל הארץ כבודו" גם הם יאמרו "מלא כל הארץ כבודו". זוהי כל העבודה של כל העולמות, התכלית של הבריאה שעבודה הרבש"ע ברא את העולם.

לכן הרבש"ע ברא את עולם העשיה הזה שיתנהג עם בחירה, דהיינו שהאדם מוכרח לבחור בכל המעשים שלו להכיר את היסוד שלו, כדי שיוכל להשיג את הבורא ומנהיג בבחינת "הראני נא כבודך". כל אחד כפי הדרגה שלו צריך להגיע לבחינה "כי לא יראני אדם וחי" "ופני לא יראו". משה רבינו לא שמע מהרבש"ע "כי לא יראני אדם וחי" "ופני לא יראו", רק מהעבודה שלו ומהמעשים שלו, שהוא זיכך את עמו והמית את עצמו כמדבר, מזה הוא הגיע להשגה ש"כי לא יראני אדם וחי".

וכן אנו מוצאים אצל כל גדולי האומה הישראלית שכולם המיתו עצמם כמדבר. יעקב אבינו היה עשרים ושתים שנה במדבר,

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' לנשואי הנכדה
הר"ר יאיר וינשטוק ומשפ' לנשואי הבת
הר"ר רחמים זבולון ומשפ' לנשואי הנכדה
הר"ר אהרן תופיק ומשפ' לנשואי הבת

י"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' שני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ח.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

